

Ontwerp startbeslissing signaalgebied

VRASENE-ZUID (SG_R3_BES_01)

BEVEREN

STATUS/VERSIE: goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 31/03/2017

LEESWIJZER

Op 31/03/2017 nam de Vlaamse Regering een beslissing over de vervolgstappen (vervolgtraject en beleidsopties) voor dit signaalgebied. Deze beslissing kadert in de uitvoering van de conceptnota (VR 29 maart 2013) met de aanpak voor het vrijwaren van het waterbergend vermogen in kader van de korte termijnactie van het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Deze fiche beschrijft voor het signaalgebied “Vrasene-Zuid” de gekozen beleidsopties (ontwikkelingsperspectief) en het vervolgtraject op basis van een ontwerp-startbeslissing, zoals voorbereid door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid.

Hoofdstuk 1 geeft een algemene situering van het signaalgebied weer en hoofdstuk 2 motiveert de afbakening van het signaalgebied. Hoofdstuk 3 beschrijft de overstromingsgevoeligheid van het signaalgebied en in hoofdstuk 4 worden de diverse visies op dit gebied besproken.

Hoofdstuk 5 omvat een korte weergave van het overleg dat met de betrokken lokale besturen gevoerd werd.

In hoofdstuk 6 wordt aangegeven voor welke beleidsoptie(s) gekozen is/zijn en welk instrument en/of initiatiefnemer hieraan gekoppeld zijn. Naargelang de rol van het signaalgebied voor het behoud van waterbergend vermogen en het algemeen beoordelingskader, zoals opgenomen in de omzendbrief LNE/2015/2, om nieuwe ontwikkelingen in overstromingsgevoelig signaalgebied te beoordelen, werd een keuze gemaakt tussen de volgende 3 opties:

1. Optie A - beperkte randvoorwaarden (type infiltratie, waterconservering,...)
indien de bestemming compatibel blijkt met het waterbergend vermogen, eventueel mits beperkte randvoorwaarden (bv voor infiltratie of waterconservering);
2. Optie B - maatregelen met behoud van bestemming (type overstromingsvrij bouwen)
indien er een overstromingskans bestaat maar de bestemming compatibel kan zijn met het waterbergend vermogen mits overstromingsvrij bouwen;
3. Optie C - vrijwaren van bebouwing
indien de bestemming niet compatibel is met het waterbergend vermogen en vrijwaren van bebouwing op basis van de overstromingskans aangewezen is.

Hoofdstuk 7 omvat de conclusies voor het signaalgebied en geeft de richting weer op basis waarvan de omzendbrief “Richtlijnen voor de toepassing van de watertoets bij het vrijwaren van het waterbergend vermogen in signaalgebieden” in dit gebied toegepast moet worden. In dit hoofdstuk is ook de beslissing van de Vlaamse Regering van 31/03/2017 opgenomen.

De conceptnota, de omzendbrief en de beslissing van de Vlaamse Regering van 31/03/2017 zijn terug te vinden op www.signaalgebieden.be.

1 Situering

1.1 Algemeen

Gemeente(n): Beveren

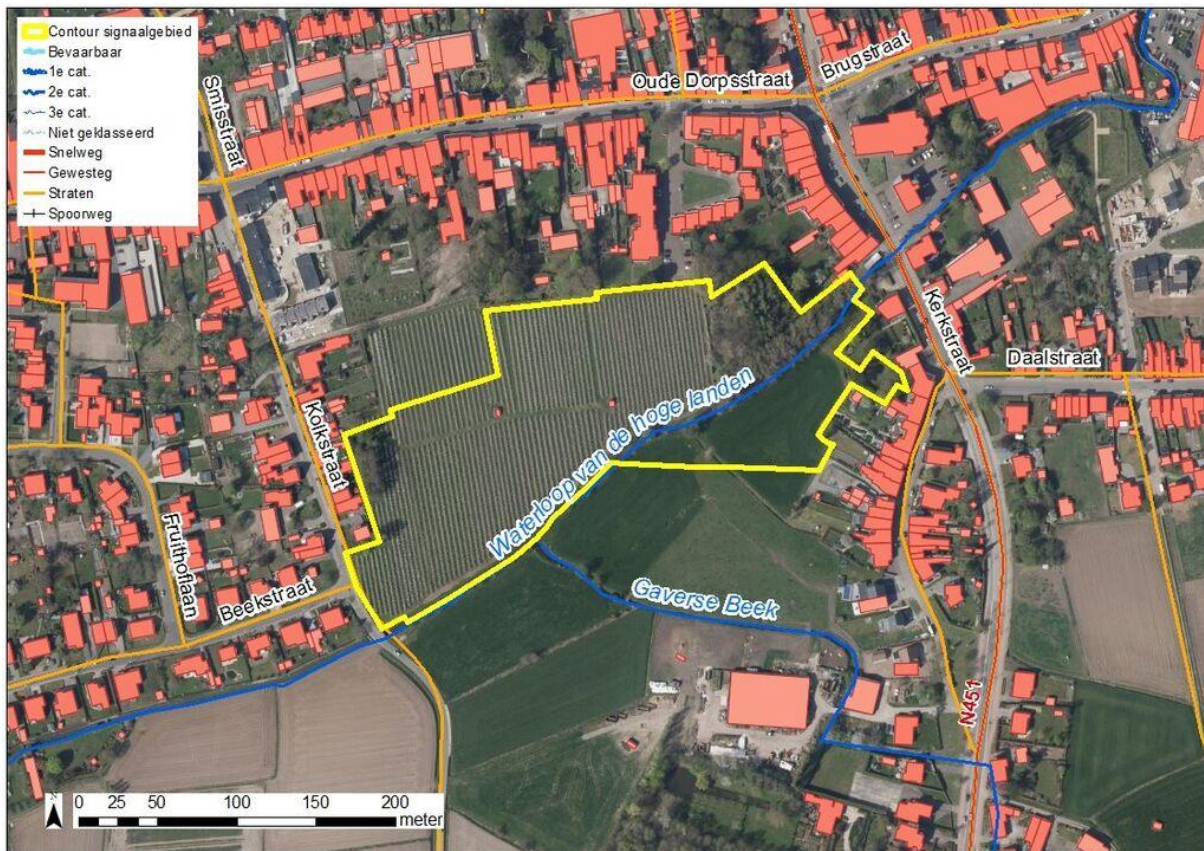
Provincie(s): Oost-Vlaanderen

Ligging: Het gebied ligt vlakbij het centrum van Vrasene. Het is gelegen achter de bebouwing langs de Kerkstraat, Oude Dorpsstraat en Kolkstraat en sluit ten zuiden aan bij een open agrarisch landschap.

Bekken: Benedenscheldebekken

Betrokken waterlopen: Vrasenebeek (8010) (VHA: Waterloop van de Hoge Landen),

Oppervlakte: 3,86 ha

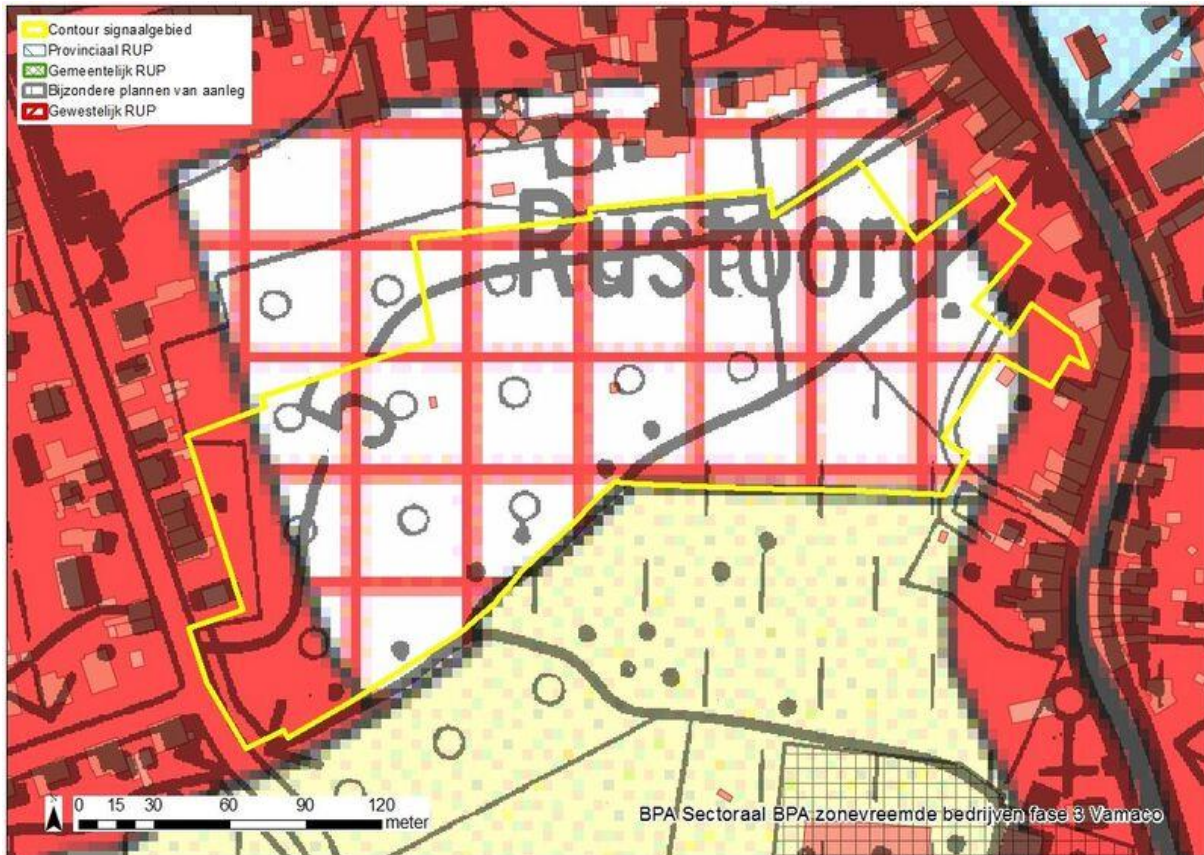
Figuur: situering signaalgebied op orthofoto (medio 2015) met aanduiding van gewestwegen, straten, waterlopen en de bebouwingstoestand volgens het Grootschalig Referentiebestand GRB. Bronnen: AGIV, GRB Raadpleegdienst via wms (toestand 2015-04-20).

Huidige planologische bestemming:

Het signaalgebied heeft grotendeels de bestemming woonuitbreidingsgebied. Enkele onbebouwde percelen aan de straatkant of vlak achter reeds bebouwde percelen liggen in woongebied.

Globale beschrijving:

Het gebied is grotendeels in landbouwgebruik als laagstamboomgaard (ten noorden van de Vrasenebeek (8010)) en weiland (ten zuiden van de Vrasenebeek), met enkele bosjes aan de randen.

Figuur: situering signaalgebied op gewestplan met aanduiding van goedgekeurde BPA's en RUP's en weergave van de bebouwingstoestand volgens het Grootschalig Referentiebestand GRB. Bronnen: Ruimte Vlaanderen en AGIV, GRB Raadpleegdienst via wms (toestand 2015-04-20).

2 Selectie en afbakening signaalgebied

Op 4/11/2014 werd voorliggend signaalgebied door de Algemene Bekkenvergadering Benedenscheldebekken geselecteerd voor opname in de prioritair te onderzoeken signaalgebieden. De motivatie voor opname is als volgt:

Het is een groot aaneengesloten gebied nabij het centrum van Vrasene, met een gekende en gedocumenteerde overstromingsproblematiek.

De afbakening van het signaalgebied werd tijdens het gevoerde overleg besproken. Het gebied is afgebakend volgens de onbebouwde delen van het woonuitbreidingsgebied en de aansluitende onbebouwde percelen in woongebied en dit langs weerszijden van de Vrasenebeek.

3 Watersysteem

3.1 Overstromingsrichtlijn¹

3.1.1 OVERSTROMINGSGEVAARKAART

In het kader van de Europese Overstromingsrichtlijn (ORL) werden overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten opgesteld aan de hand van hydraulische modellen. De overstromingsgevaarkarten zijn de kaarten die de 'fysische eigenschappen' van de overstromingen beschrijven zoals de overstromingscontouren, waterdieptes en stroomsnelheden. De overstromingsgevaarkarten geven geen informatie wat betreft de gevolgen, de kwetsbaarheid voor of het risico van de overstromingen.

De ORL stelt dat 3 scenario's in beschouwing dienen te worden genomen voor de overstromingskaarten: kleine kans op overstromingen (terugkeerperiode van grootteorde 1000 jaar of een uitzonderlijke gebeurtenis), middelgrote kans op overstromingen (terugkeerperiode van grootteorde 100 jaar) en grote kans op overstromingen(terugkeerperiode van grootteorde 10 jaar).

Vermits het niet zinvol is om voor elke waterloop hydraulische modellen op te stellen, werd in Vlaanderen de basiskaart hydrografisch netwerk opgesteld die alle waterlopen omvat waarvoor de overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten werden opgesteld. De basiskaart hydrografisch netwerk werd opgesteld volgens het principe dat alle waterlopen met een potentieel significant overstromingsrisico en waterlopen die water afvoeren van waterlopen met een overstromingsrisico meegenomen worden. Daarnaast werd ook de volledige kustlijn beschouwd.

Voor het gebied Vrasene-Zuid zijn geen gemodelleerde overstromingsgevaarkarten beschikbaar.

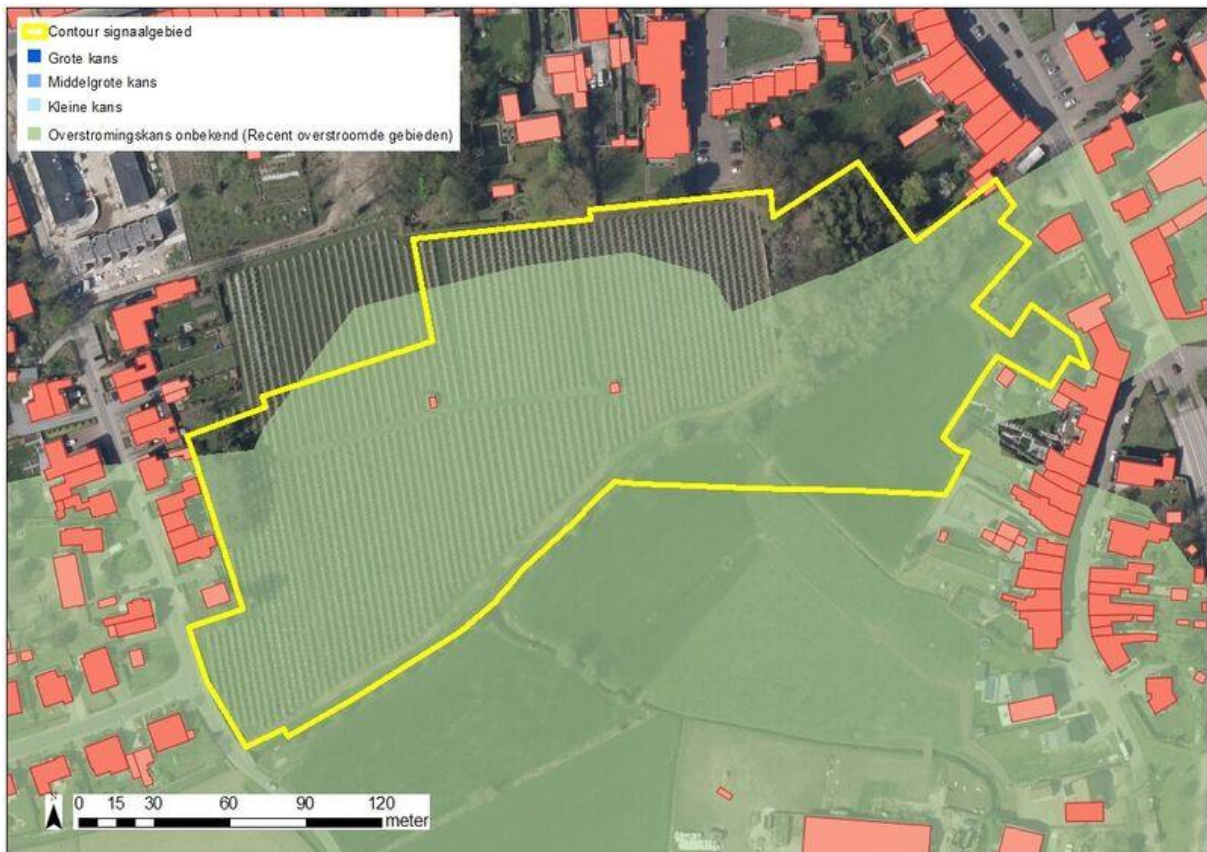
Wanneer er geen gemodelleerde overstromingsgevaarkarten beschikbaar zijn wordt enkel de kaart van de Recent Overstroomde Gebieden (ROG) weergegeven². De kaarten geven steeds de huidige situatie weer en houden geen rekening met mogelijke of geplande ingrepen.

Een aanzienlijk deel van het gebied is volgens de ROG-kaart recent overstroomd.

---

¹ Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's. Deze richtlijn werd omgezet in het decreet Integraal Waterbeleid op 16 juli 2010.

² gebiedsdekkende afbakening van alle effectief overstroomde gebieden in Vlaanderen in de periode 1988 tot heden

Figuur: De blauwe contouren geven de huidige overstromingskans weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskans. De groene contour geeft de recente overstromde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskans gekend is.

3.1.2 KLIMAATTOETS

De Overstromingsrichtlijn vraagt om bij het voorkomen of beperken van mogelijk negatieve gevolgen van overstromingen rekening te houden met o.a. de invloed van klimaatverandering. Onderstaande kaarten met klimaatprojectie werden opgemaakt in kader van de orbp-studie van VMM-AOW^[3] en geven niet alleen de overstromingskans (bij gemiddelde klimaatprojectie) maar ook de overstromingsdiepte (bij hoge klimaatprojectie). Vanuit het no regret principe lijkt het aangewezen om adaptief bouwen of waterbestendig bouwen af te stemmen op toekomstige overstromingshoogtes met hoge klimaatprojectie.

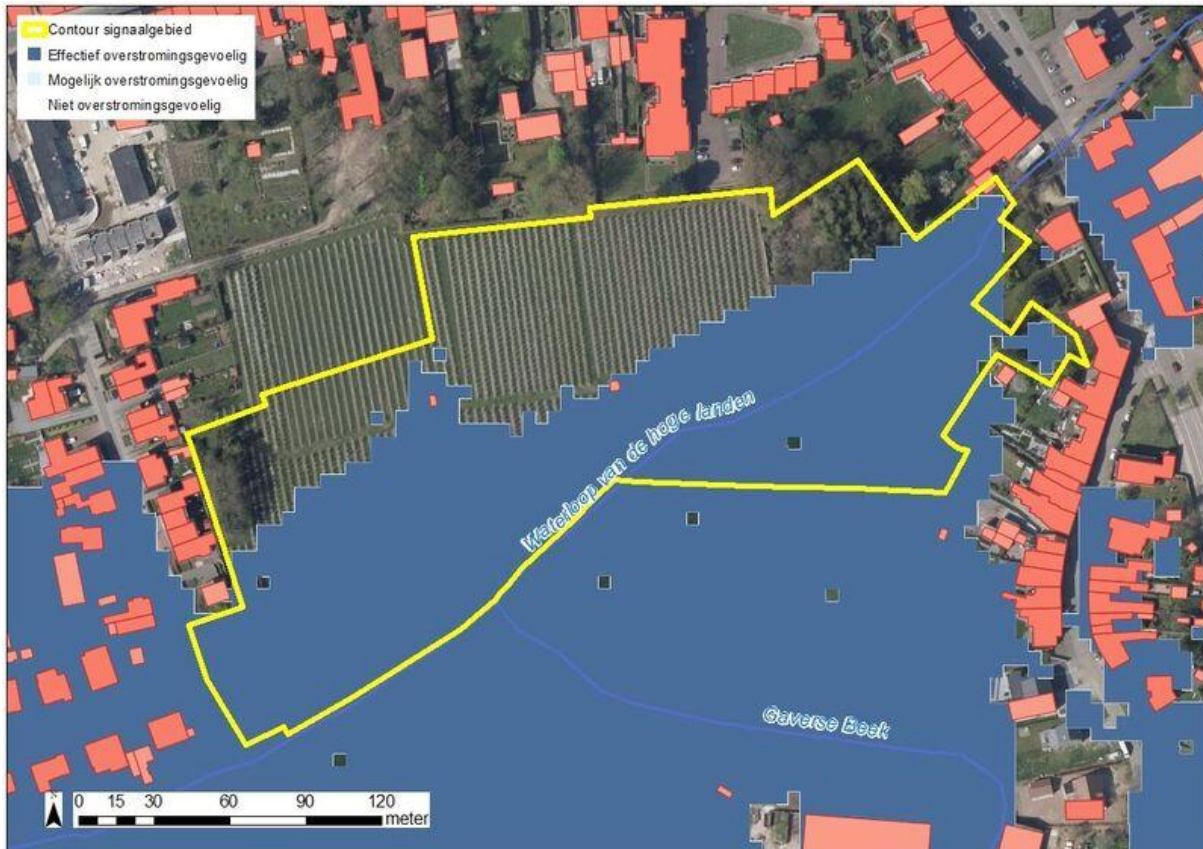
De Vrasenebeek maakt geen deel uit van de orbp-studie en werd niet gemodelleerd.

3.2 Bespreking watersysteem

De zuidelijke helft van het gebied is effectief overstromingsgevoelig en is volgens de kaart van de recent overstromde gebieden overstromd in 1998, 2003 en 2010. Een deel van het gebied overstromde ook in januari 2016.

Deze waterloop maakt geen onderdeel uit van de overstromingsgevaarkaarten.

^[3] "Onderbouwing van het overstromingsrisicobeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen, VMM, 2013"

Figuur: watertoetskaart van het signaalgebied op recente orthofoto (medio 2015) met aanduiding van de overstromingsgevoelige gebieden (lichtblauw = mogelijk overstromingsgevoelig; donkerblauw = effectief overstromingsgevoelig), volgens Ministerieel Besluit dd. 1/6/2014. Weergave van reeds goedgekeurde signaalgebieden in de omgeving.

4 Gebiedsvisie

4.1 Visie Integraal Waterbeleid

Er zijn geen concrete acties vermeld in het bekkenspecifiek deel Benedenscheldebekken van het stroomgebiedbeheerplan 2016-2021.

Het gebied kent een sterke waterproblematiek met herhaaldelijke overstromingen. Vrijwaren van ruimte voor water is hier belangrijk, en dan vooral langs de waterloop.

4.2 Ruimtelijke visie (structuurplannen ed.)

In het GRS wordt over het woonuitbreidingsgebied aangegeven dat 'door de aanwezigheid van de waterloop de invulling van het gebied beperkt wordt. De zone ten zuiden van de beek wordt als niet-ontwikkelaar beschouwd, in het noordelijk deel worden nog mogelijkheden gezien voor een afwerkingsrand van circa 30 woningen (deels buiten het signaalgebied. De gemeente meldt dat dit een theoretisch richtcijfer was voor een bepaalde oppervlakte met een bepaalde bouwdichtheid, red.). Hiervoor wordt het gebied geselecteerd voor onderzoek voor de lange termijn (niet prioritair), behoudens het gedeelte langs de bestaande uitgeruste Kolkstraat (in woongebied, red.).'

In het algemeen wordt de Vrasenebeek in het GRS genoemd als structuurbepalend. Langs de Vrasenebeek zijn er potenties om een veilige en aangename voetweg te creëren.

Het GRS dateert van 2006. Door voortschrijdend inzicht is de ruimtelijke visie ondertussen licht aangepast. De gemeente stelt dat in dit gebied aandacht voor water essentieel is. In het effectief overstromingsgevoelige gebied van dit signaalgebied langs de Vrasenebeek is bijkomende bebouwing niet wenselijk. In het noordelijke deel van het signaalgebied dat niet effectief overstromingsgevoelig is,

is eventuele bebouwing nog mogelijk. Een uitbreiding van het OCMW behoort hier nog tot de mogelijkheden.

4.3 Lopende initiatieven:

Hier is momenteel geen verdere ontwikkelingsinitiatief omwille van de waterproblematiek.

5 Historiek overleg lokale besturen

Bij de screening van de relevante signaalgebieden en de opmaak van de ontwerp-startbeslissingen werden naast de lokale besturen ook andere relevante instanties uitgenodigd.

Overleg bij de selectie van te onderzoeken signaalgebieden (3/9/2014): Stijn Jacobs (afdelingshoofd grondgebiedzaken – Beveren), Bert Vertenten (afdeling grondgebiedzaken – Beveren), Bert Genbrugge (stedenbouwkundig ambtenaar – Beveren), Eddie Joosen (milieuambtenaar – Beveren)

Gebiedsgericht en thematisch overleg (20/04/2015): Stijn Jacobs (afdelingshoofd grondgebiedzaken – Beveren), Ellen Van Stappen (Stedenbouw – Beveren), Bert Genbrugge (stedenbouwkundig ambtenaar – Beveren)

Gebiedsgericht en thematisch overleg (12/01/2016): Bert Vertenten (celhoofd projecten openbaar domein), Walter Van Kerkhoven (ploegbaas waterlopen Beveren), Bert Genbrugge (GSA Beveren), Raf Van Roeyen (schepenen Beveren), Barbara Smits (dienst Ruimtelijke Planning O-VI), Hanne van der Poel (dienst IWB provincie O-VI), Wim Behiels (dienst IWB provincie O-VI), Stephanie de Mûelenaere (Ruimte Vlaanderen)

Gebiedsgericht en thematisch overleg (19/04/2016): Bert Vertenten (celhoofd projecten openbaar domein), Bert Genbrugge (GSA Beveren), De Bock Gwen (technische dienst Beveren), Raf Van Roeyen (schepenen Beveren), Boudewijn Vlegels (schepenen Beveren), Barbara Smits (dienst Ruimtelijke Planning O-VI), Hanne van der Poel (dienst IWB provincie O-VI), Wim Behiels (dienst IWB provincie O-VI), Cindy Vandenbogaerde (Ruimte Vlaanderen)

Op 17/05/2016 heeft het college van burgemeester en schepenen zijn goedkeuring gehecht aan de ontwerp-startbeslissing.

6 Keuze ontwikkelingsperspectief, instrument en initiatiefnemer

Voor signaalgebied Vrasene-Zuid zijn volgende beleidsopties van toepassing:

C: nieuwe functionele invulling voor het gebied

Gezien de waterproblematiek in het gebied is bijkomende bebouwing in het effectief overstromingsgevoelige gedeelte niet gewenst. De effectief overstromingsgevoelige delen (zowel in woongebied als in woonuitbreidingsgebied) worden herbestemd naar een bestemming die verenigbaar is met het watersysteem.

B: maatregelen met behoud van bestemming

-

A: watertoets

Voor het noordelijk deel van het gebied dat niet in effectief overstromingsgevoelig gebied ligt geldt de watertoets. Een uitbreiding van het OCMW behoort hier nog tot de mogelijkheden, mits er voldaan wordt aan de voorschriften vanuit de watertoets.

Instrument:

-

Initiatiefnemer:

Geen consensus

7 Conclusie signaalgebied en beslissing Vlaamse Regering

Conclusie signaalgebied

Gezien de waterproblematiek in het gebied is bijkomende bebouwing in het effectief overstromingsgevoelige gedeelte niet gewenst. De effectief overstromingsgevoelige delen (zowel in woongebied als in woonuitbreidingsgebied) worden herbestemd naar een bestemming die verenigbaar is met het watersysteem. Voor het noordelijk deel van het gebied dat niet in effectief overstromingsgevoelig gebied zit, geldt de watertoets. Een uitbreiding van het OCMW behoort hier nog tot de mogelijkheden, mits er voldaan wordt aan de voorschriften vanuit de watertoets.

Beslissing Vlaamse Regering d.d.31/03/2017

De Vlaamse Regering hecht haar goedkeuring aan het bovenstaand ontwikkelingsperspectief en gelast de bevoegde instanties om het ontwikkelingsperspectief te respecteren en de voorwaarden uit de ontwerp-startbeslissing door te vertalen bij de toepassing van de watertoets.

